

Sociale Raad Tilburg
Postbus 1443
5004 BK Tilburg

Gemeente Tilburg
College van Burgemeester en Wethouders
T.a.v. wethouder mevr. M. Hendrickx
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

Tilburg, 31 augustus 2017

Betreft: Advies Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2018
Kenmerk: 17/040

Geacht college,

De Sociale Raad Tilburg is gevraagd advies uit te brengen over concept 'Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2018' en concept 'Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2018'. In tegenstelling tot vorig jaar kiezen wij er dit jaar voor om het advies op beide verordeningen niet samen te voegen, maar in twee aparte documenten te formuleren. Gelijktijdig met de Verordening Jeugdhulp is het (regionaal) Koersdocument Jeugd uitgebracht. Deze combinatie leidt tot een ander soort advies over de Verordening Jeugdhulp 2018 dan het advies betreffende de Verordening WMO 2018.

Adviesaanvragen en procedure

De Sociale Raad Tilburg blijft zich verbazen over de procedure betreffende adviesaanvragen. Wij hebben officieel 6 weken de tijd gekregen om advies uit te brengen over deze concept-verordening. Daarbij wordt evenwel geen rekening gehouden met het gegeven dat deze weken precies in de zomervakantie vallen. Wij hebben direct aangegeven dat dat gezien de vakantieperiode een probleem is. Diverse leden en medewerkers zijn met vakantie waardoor een gezamenlijk overleg niet mogelijk is. Hetzelfde geldt voor contacten met burgers en organisaties in de stad. De Sociale Raad Tilburg verzoekt u om adviesaanvragen een formele plaats in de procedure te geven.

Ondanks dit alles gaan wij graag in op uw verzoek om advies uit te brengen. De Sociale Raad Tilburg vindt het zinvol om zijn reactie te geven op verplichte en gewenste aanpassingen van bestaande verordeningen. Onze voorkeur gaat er echter naar uit om het hele proces te volgen en daar een inbreng in te hebben.

Postbus 1443
5004 BK Tilburg

Spoorlaan 444
5038 CH Tilburg

socialeraadtilburg.nl
mail@socialeraadtilburg.nl
Tel. 013 - 467 19 55

Advies Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2018

Verordening Jeugdhulp en Koersdocument Jeugd

Ongeveer tegelijkertijd met de verordening Jeugdhulp 2018, dat wil zeggen voor de zomervakantie van 2017, ontving de Sociale Raad Tilburg het Koersdocument Jeugd(hulp).

De Sociale Raad Tilburg vindt het wonderlijk om twee documenten te lezen die dezelfde stad, hetzelfde jaar en hetzelfde thema betreffen, maar inhoudelijk en qua richting zover uit elkaar liggen. Hoewel de functie van een verordening verschilt van dat van een koersdocument, verwachten we wel dat de strekking van beide documenten in lijn zijn, ook al zijn de stukken nog niet besproken door colleges van B en W, gemeenteraden en de bestuurscommissie Jeugd.

De belangrijkste verschillen en aandachtspunten:

1. Positie van jeugdigen en hun ouders

In de verordening komt duidelijk naar voren wat de regels zijn. De rechten en plichten van jeugdigen en ouders enerzijds en het college (in de praktijk de Toegang) anderzijds. De verordening schrijft voor wat er moet gebeuren om in aanmerking te komen voor zorg en onder welke voorwaarden hulp wordt toegekend. In het stuk wordt bijvoorbeeld als regel gesteld (artikel 4.3) dat zaken moeten worden afgetikt alvorens jeugdhulp te overwegen:

- Kunnen ouders het echt niet zelf? Of is er echt niks in de omgeving dat een oplossing biedt?
- Kan de gemeente niet gebruik maken van een andere voorziening?

De Sociale Raad Tilburg heeft in eerdere adviezen al geschreven dat er in de verordeningen uitgegaan wordt van mensen die zelf aangeven wat ze willen en zelf het nodige regelen. De Sociale Raad vraagt aandacht voor de mensen die niet assertief en mondig zijn. Wij vragen ook aandacht voor inwoners die door een stapeling van zorgen en heel veel regelwerk niet meer toekomen aan het adequaat formuleren van behoeften. Zij zijn aan de grens gekomen van wat zij aankunnen. Juist bij kwetsbare groepen moet er extra aandacht voor zijn of zij daadwerkelijk aangeven en aanvragen wat zij nodig hebben zodat ook zij de noodzakelijke zorg en ondersteuning krijgen.

In het Koersdocument Jeugd(hulp) zien we een andere teneur. De stip op de horizon gaat bijvoorbeeld over uitgaan van vertrouwen en echt contact. De hulpvraag van het kind bepaalt. Regels en protocollen worden als leidraad gebruikt, in plaats van als uitgangspunt. En het doel is om in simpele en eenvoudige taal te communiceren.

Uit gesprekken die leden en medewerkers hebben gehad is gebleken dat stabiele zelfredzame gezinnen met een hulpvraag vaker veranderen in een gezin dat omvalt vanwege de stress en de druk van het geregeld.

Adviezen:

- Communiceer helder en begrijpelijk over de rechten die ouders hebben als ze het ergens niet mee eens zijn. Gebruik ook in de beleidsregels en beschikkingen duidelijke en begrijpelijke taal.
- Voor inwoners van de stad is het zinvol om te weten dat zij een beroep kunnen doen op onafhankelijke cliëntondersteuning of een vertrouwenspersoon. Heldere communicatie hierover is van groot belang.
- Heusden werkt beschikkingsvrij. De Sociale raad Tilburg vindt het zeer de moeite waard om de mogelijkheid te bekijken om beschikkingsvrij te werken.

2. De jeugdwet en volwassen worden

De Sociale Raad Tilburg ziet al een flinke verbetering als het gaat om de ondersteuning binnen de jeugdwet aan jongeren die de leeftijd van 18 jaar naderen (artikel 2.3.3 en 2.3.4). De wijzigingen zijn echter nog niet voldoende:

- Belangrijkste punt is dat bij verlengde jeugdzorg wordt uitgegaan van uitzonderingen in plaats van de regel: je krijgt het pas als er echt niks anders geregeld kan worden. Dat geeft een negatieve kwalificatie. Terwijl je juist verwacht dat jongeren die 18 gaan worden en zorg nodig hebben, nooit precies op hun 18de klaar zijn met zorg. Sterker nog: ze hebben het dan het hardst nodig. Maak het dus de regel dat er voor elke jongere ruim op tijd een gedegen plan komt.
- Feit dat jongeren op hun 18de zelf mogen kiezen, maakt dat je met deze doelgroep geen risico wilt nemen om ze te 'verliezen'. Anticipeer daar op en zorg voor een soepele en vanzelfsprekende procedure.
- Het postcodebeginsel is voor de jongeren, die 18 jaar worden en in een andere woonplaats gaan wonen dan waar ze hulp krijgen, een probleem en werkt onnodig belemmerend. Ook hier moet beter op worden geanticipeerd. Bijvoorbeeld door een warme overdracht tussen gemeenten te bewerkstelligen.

We komen bijvoorbeeld jongeren tegen die in een bepaalde gemeente verblijven vanwege hun zorgbehoefte. Op hun 18de willen ze weer terug naar Tilburg. Ze komen er immers vandaan en hun ondersteuning loopt op dat moment af. De zorg en ondersteuning die ze vanaf hun 18de nodig hebben komt niet op gang omdat ze nog niet in Tilburg wonen.

3. De jeugdwet en andere wetten en voorzieningen

De verordening schrijft voor (artikel 4.3.h) dat er in het gesprek ook onderzoek gedaan moet worden naar 'De wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen'.

Het koersdocument Jeugd(hulp) gaat daarin veel verder: Partners werken samen in nieuwe coalities met nieuwe initiatieven en zetten flexibele en preventieve en out-of-the-box-oplossingen in en tonen het lef om buiten hun eigen werkteerrein te kijken. Door financiële stromen te verbinden worden nieuwe verbanden mogelijk gemaakt.

Hoewel ambitieus, onderschrijft de Sociale Raad Tilburg de ideeën die in het koersdocument Jeugd(hulp) verwoord zijn. De verordening zou naar het idee van de Sociale Raad Tilburg beter ingericht kunnen worden op dwarsverbanden met andere voorzieningen. Op sommige plekken roept de verordening juist starheid op en stimuleert het niet om te kijken naar wat nodig is. In de verordening staat bijvoorbeeld bij de toelichting van de regeling vervoersvoorzieningen:

'Het enkele feit dat ouders beiden werken is, zonder bijkomende omstandigheden die een belemmering zijn om te vervoeren of anderen namens hen te laten vervoeren geen reden om vervoer toe te kennen.' Stel dat werk van ouders een belemmerende factor is (ouders moeten vroeg op werk zijn, werken in nachtdienst, moeten de winkel om 9 u openen, hebben meerdere kinderen in het gezin etc.), dan kan juist werk een reden zijn om vervoer toe te kennen. De andere optie is namelijk dat ouders minder moeten gaan werken, ander werk moeten gaan zoeken of nog erger: geen baan meer hebben.

4. Vervoer

De Sociale Raad Tilburg is positief over het feit dat de afspraken rondom vervoer duidelijker zijn geformuleerd. Er blijven echter nog duidelijke aandachtspunten bestaan. Namelijk:

- Er is geen eenduidige regionale lijn in regels rondom vervoer. Zo kan het zijn dat iemand in de ene gemeente onder dezelfde voorwaarden wel voor vervoer in aanmerking komt en in de

andere gemeente niet. Vooral de manier waarop indicaties worden getoetst en vervoer wel of niet wordt toegekend is regionaal zorgwekkend. Iedere gemeente hanteert ander beleid, hoewel er op dit moment geïnvesteerd wordt om meer gezamenlijk op te trekken. Dit lijkt ook vanzelfsprekend gezien de aanbestedingen die regionaal HvB zijn afgerond. Soms toetst Toegang zelf, elders wordt een externe partij ingezet of een keuringsarts. Uiteindelijk bepaalt de gemeente.

Adviezen worden niet altijd opgevolgd, kennis van de doelgroep is bij veel beleidsmedewerkers niet aanwezig wanneer het gaat om zelfstandig of begeleid reizen met het openbaar vervoer.

Ook scholen worden om advies gevraagd. Scholen zijn niet onafhankelijk en hebben een relatie met ouders te onderhouden die bij negatief advies onder druk kan komen te staan.

- Binnen de regeling (artikel 2.4) wordt uitgegaan van beperkte zelfredzaamheid als reden om vervoer toe te kennen. In het licht van het nieuwe koersdocument zouden we dit onderdeel graag veranderd willen zien in dat er bij elke situatie wordt bekeken wat haalbaar en mogelijk is, in plaats van alleen te varen op de zelfredzaamheid van ouders. Voorop hoort te staan wat de mogelijkheden en begeleidingsbehoeften van het kind zijn!

Tot slot

In dit advies haalt de Sociale Raad Tilburg het Koersdocument Jeugd(hulp) aan. We begrijpen dat een verordening een andere strekking heeft dan een koersdocument. Beide documenten zijn ook nog niet formeel bekrachtigd door het college van B&W, de gemeenteraad of de regionale bestuurscommissie Jeugd. We verwachten dan ook niet dat de verordening wordt aangepast in de lijn met het koersdocument. Wat we wel verwachten is dat de inhoud van de Verordening Jeugdhulp 2019 meer in lijn zal liggen met de ambities van het koersdocument, wanneer dat eenmaal is vastgesteld. Tevens merken we dat belangrijke maar specifieke punten worden verwoord in beleidsregels. We gaan ervan uit dat onze adviezen ook bij het opstellen van de beleidsregels ter harte worden genomen. Ook staan wij er natuurlijk voor open om mee te kijken naar de inhoud van beleidsregels. Dat hoeft niet altijd via een schriftelijk advies maar kan ook in een gesprek, bijvoorbeeld.

Ons basisadvies is: sorteer voor de Verordening Jeugdhulp 2019 voor op het Koersdocument Jeugd(hulp). Voor 2018 kan bijvoorbeeld al in het maken van de beleidsregels geschreven worden in de geest van het Koersdocument Jeugd(hulp). Om het koersdocument succesvol te laten zijn is een lokale vertaling, zeker in de verordening jeugd, van groot belang.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van dit advies dan horen wij die graag. Wij zijn altijd bereid hierover met u in gesprek te gaan.

Hoogachtend,
namens de Sociale Raad Tilburg,

Stephan Gijsman
Voorzitter a.i. Sociale Raad Tilburg